

Sydänkuntoutuskurssin toteutus

Elina Kulmanen
Vastaava suunnittelija, kuntoutuspalvelujen ryhmä
@ElinaKulmanen

Kela|Fpa ^A

Esityksen sisältö

- Kurssin kohderyhmä
- Minkälainen asiakas voi osallistua kurssille
- Asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden kesto
- Kurssin rakenne
- Kurssin osallistujien määrä
- Uutta palvelussa: kurssin sopiminen ja yhteydenotot
- Kurssin vahvistaminen
- Kuntoutuksen toteuttaminen
- Kuntoutuksen seuranta
- Henkilöstö
- Kuntoutuksessa käytettävät tilat
- Mittarit
- Muuta: Kuntoutusrahan hakeminen

Kurssin kohderyhmä

- Sydänsairautta sairastavat yli 18-vuotiaat asiakkaat ja hänen aikuinen läheisensä
 - Yli 68-vuotiaat
 - asiakkaalla on haasteita omahoidon ylläpitämisessä tai sairauden säännöllisessä seurannassa
- Työelämässä olevat, sinne palaavat, kuntoutustuella olevat, opiskelijat tai eläkkeellä olevat
- Järjestetään harkinnanvaraisena kuntoutuksena

Kurssin kohderyhmä, sydänsairaudet

- Sepelvaltimotautia sairastavat, joilla on
 - useita riskitekijöitä TAI
 - toimintakykyä rajoittava angina pectoris -oire TAI
 - tehty ohitusleikkaus TAI
 - tehty pallolaajennus.
- Läppäleikatut
- Sydämen vajaatoimintaa, kardiomyopatiaa, sydänsarkoidoosia, harvinaista sydänsairautta tai synnynnäistä sydänsairautta sairastavat

Minkälainen asiakas voi osallistua kurssille

- Asiakkaalla todettu asianmukaisen diagnostisen arvion perusteella sydänsairaus
 - ensivaiheen hoitajakso on päättynyt ja jonka tilanne on muuten vakiintunut
 - Suositus: asiakkaan sydämen tilanne on tutkittu viimeisen 6 kuukauden aikana ja asiakkaan tilan on todettu olevan soveltuva kuntoutukseen osallistumiseen.
- Lisäksi asiakkaalla on
 - sairaudesta tai vammasta aiheutuvia työ- tai opiskelu- tai toimintakyvyn rajoitteita, jotka heikentävät suoriutumista arjen ympäristöissä
 - riittävästi itsenäistä toimintakykyä, jotta hän kykenee liikkumaan palveluntuottajan tiloissa sekä osallistumaan kuntoutukseen ilman jatkuvaa avustamista.

Asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden kesto

- Asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden **kesto on yhteensä 12–24 kuukautta**
 - Kuntoutuskokonaisuus toteutetaan asiakkaan kuntoutuspäätöksen voimassaolon aikana (24 kk).
 - Yksittäisen asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden keston vaikuttavat kurssin alkamisaika ja kuntoutuksen toteutuksen kesto.
- Kuntoutuskokonaisuus sisältää
 - ennakko yhteydenoton
 - kuntoutujaksot
 - kuntoutusjaksojen välillä toteutuvat yhteydenotot
 - seuranta yhteydenotot.
- Kuntoutuksen kokonaiskeston laskeminen alkaa siitä, kun asiakas on saanut kuntoutuspäätöksen ja loppuu siihen, kun asiakkaan viimeinen seuranta yhteydenotto on tehty

Sydänkuntoutuskurssin rakenne

- Kuntoutuksen kesto on **15 vuorokautta**
 - toteutetaan **3 jaksossa 9–12 kuukauden aikana**
- **1 aikuinen läheinen** osallistuu kuntoutukseen enintään **2 arkipäivän** ajan yhtä aikaa asiakkaan kanssa
 - Asiakkaiden läheiset osallistuvat kurssille yhtä aikaa ja samana ajankohtana, esimerkiksi kurssin alussa tai lopussa.
 - Päivät, joina läheiset osallistuvat, eivät tarvitse olla peräkkäiset päivät
- Kuntoutus toteutetaan palveluntuottajan toimipisteessä **majoituksella tai ilman majoitusta**
 - Aiemmin tässä yhteydessä käytetty termejä **laitosmuotoinen tai avomuotoinen**
 - Palveluntuottajalla pitää olla joka kurssilla tarjolla majoitus. Asiakas valitsee osallistuuko kurssille majoituksella vai ilman majoitusta.

Kurssin osallistujien määrä

- Kurssille voi osallistua
 - 6–12 asiakasta
 - 6–12 läheistä (1 aikuinen läheinen / asiakas)
- Palveluntuottajan on aloitettava kurssi aikataulun mukaisesti, kun kurssilla on vähintään 7 asiakasta.
- Kuntoutuksen palvelukuvauksessa määriteltyä osallistujien enimmäismäärä ei voi ylittää
 - Jos kurssilla on jo 12 asiakasta, sille ei voi ottaa kurssilta toiselle esim. sairastumisen vuoksi siirtyviä asiakkaita
- Jos kurssilla on osallistujia vähemmän kuin 7 osallistujaa
 - palveluntuottaja voi siirtää kuntoutuksen alkamista tai
 - aloittaa kurssin 6 osallistujalla tai
 - siirtää asiakkaat toiselle kurssille ja poistaa kurssin
- Kurssia ei saa aloittaa ryhmäkoon minimimäärää pienemmällä (< 6) asiakasmäärällä.

Uutta palvelussa: kurssin sopiminen ja yhteydenotot

- Kurssin ajankohdan ja kohderyhmän sopiminen asiakkaan kanssa (puhelimella)
 - Toteutetaan 2 viikon kuluessa asiakkaan kuntoutuspäätöksen saapumisesta.
- Yhteydenotot asiakkaaseen puhelimella
 - Ennakkoyhteydenotto
 - Yhteydenotot kuntoutusjaksojen välissä
 - 2-4 seurantayhteydenottoa asiakkaan tarpeen mukaan
 - Yhteydenoton kesto on keskimäärin 30 minuuttia.

Lisätietoa mm. yhteydenottojen tekemisen ajankohdasta palvelukuvauksessa

Kurssin vahvistaminen

- **Ilmoita asiakkaalle** kurssin vahvistunut ajankohta **4 kuukauden** kuluessa kuntoutuspäätöksen antamisesta
 - Asiakkaan kuntoutuskokonaisuuden on toteuduttava **24 kuukauden** kuluessa päätöksen antamisesta.
- Kurssin vahvistamisen jälkeen
 - kurssi on **aloitettava ilmoitettuna ajankohtana**
 - kurssin **kohderyhmää ei saa muuttaa**.
- **Jos et pysty vahvistamaan asiakkaalle kurssia em. määräajoissa**, asiakas voi halutessaan vaihtaa palveluntuottajaa.
 - Jos asiakas ei halua vaihtaa palveluntuottajaa, dokumentoi tieto asiakkaan asiakirjoihin
- **Jos et pysty toteuttamaan asiakkaan kuntoutusta kokonaisuudessaan 24 kuukauden** kuluessa kuntoutuspäätöksen antamisesta, ilmoita asiasta Kelan viranomaislinjalle ja asiakkaalle.

Kuntoutuksen toteuttaminen

- Toteuta kuntoutus
 - asiakkaan ja hänen läheisensä yksilölliset sekä ryhmän tarpeet ja voimavarat huomioiden
 - asetettujen kuntoutustavoitteiden mukaisena.
- Kurssi sisältää
 - yksilölliset haastattelut, tarvittavat tapaamiset, väliarvioinnin sekä loppukeskustelun moniammatilliseen tiimiin kuuluvien omaohjaajan, tarvittavien asiantuntijoiden ja lääkärin kanssa
 - asiakkaiden ryhmätoimintana toteutuvan kuntoutuksen
 - käytännön harjoittelua, keskusteluja, monipuolista tekemistä sekä tarvittaessa pienryhmätyöskentelyä
 - jos asiakkaan tilanne vaatii
 - erillisiä asiakkaan (ja läheisen) ja ammattihenkilöiden välisiä tapaamisia
 - yhteistyön asiakkaan arjen toimijoiden kanssa

Lisätietoa kuntoutuksen toteutuksesta palvelukuvauksessa

Henkilöstö 1/2

Moniammatillinen tiimi muodostuu seuraavista ammattihenkilöistä:

- erikoislääkäri
- 4 pakollista ammattihenkilöä
- vähintään 1 valinnainen ammattihenkilö.

- **Pyri palveluntuottajana siihen**, että moniammatillisen tiimin jäsenet pysyvät samoina asiakkaan kuntoutuksen ajan.

Yksi pakollisista ammattihenkilöistä toimii (tehtävät voi jakaa pakollisen tiimin eri ammattihenkilöille)

- asiakkaan omaohjaajana ja yhteyshenkilönä
- palveluvastaavana.

Kuntoutuksen toteuttamiseen voi osallistua myös muita ammattihenkilöitä

Lisätietoa henkilöstä ja heidän tehtävistään palvelukuvauksessa

Henkilöstö 2/2

Erikoislääkäri

- Erikoislääkärin erikoistumisala on **kardiologia tai sisätaudit**. Sisätautilääkäri on **perehtynyt sydänsairauksiin**.

Pakolliset ammattihenkilöt

- sairaanhoitaja (AMK) **tai** terveydenhoitaja (AMK)
- fysioterapeutti (AMK)
- psykologi
- ravitsemusterapeutti.

Valinnaiset ammattihenkilöt (palveluntuottajalla 2 ammattihenkilöä käytettävissä)

- sosiaalityöntekijä tai sosionomi (AMK) **tai** kuntoutuksen ohjaaja (AMK) **tai** yhteiskuntatieteiden maisteri (pääaine kuntoutustiede)
- seksuaaliterapeutti **tai** seksuaalineuvoja.

Kuntoutuksessa käytettävät tilat

- **Palveluntuottajan toimipisteessä** on turvalliset ja kohderyhmälle soveltuvat tilat:
 - kuntosali
 - liikuntasali
 - 2 erillistä ryhmätyötilaa
 - 2 erillistä terapiatilaamajoitustilat
 - ruokailutila
 - yleiset tilat
 - lepotilat
 - tutkimushuone
- Lisäksi palveluntuottajalla **voi olla** käytettävissä **allastilat**, jotka voivat sijaita palveluntuottajan toimipisteessä tai muissa kuntoutuksessa käytettävissä tiloissa.

Lisätietoja tiloista palvelukuvauksessa

Uutta sydänkuntoutuskurssin mittareissa

Hyödynarviointi

- Sydänkuntoutuskurssi mukaan [kuntoutuksen hyödynarviointiin](#)
 - Palveluntuottajana tehtäväsi on kerätä asiakkaalta tietoa kuntoutuksen hyödyistä ja toimittaa tiedot Kelaan
- Pakolliset käytettävät mittarit, jotka sisältyvät Kelan järjestämän kuntoutuksen hyödyn arviointiin
 - **GAS-menetelmä** (kuntoutuksen lopussa)
 - **WHOQOL-BREF** –elämänlaatumittari (kuntoutuksen alussa ja lopussa)
 - Masennusoireiden vakavuusaste **BDI 21** (Beckin depressiokysely, käyttö väestötutkimuksiin) – mielialamittari (kuntoutuksen alussa ja lopussa)
 - **Työkykykysymykset** työssä oleville, lomake AKV 1 (kuntoutuksen alussa ja lopussa)
- Hyödynarvioinnintiin liittyvät kysymykset: tulos@kela.fi

Kuntoutuksen hyödyn arviointi ja raportointi – palveluntuottajan tehtävät

1. **Ilmoita** organisaatiosi hyödyn arvioinnin ja raportoinnin yhteyshenkilö Kelaan osoitteeseen **tulos(at)kela.fi**, jos yhteyshenkilöä ei vielä ole.
2. **Pyydä** asiakkaalta suostumus kuntoutuksen hyödyn raportointiin ja lähetä allekirjoitettu suostumuslomake Kelan vakuutuspiirin skannauskeskukseen.
 - Suostumusta pyydetään lomakkeella [Suostumuslomake KU5](#)
 - Kela, PL 10, 00056 KELA
3. **Toteuta** kuntoutuksen aikana palvelukuvauksessa määritellyt hyödyn arvioinnin mittaukset.
4. **Toimita** kunkin vuoden aikana toteutetut arviointimittaukset raportointivuoden tietojen toimittamisen määräaikaan mennessä Kelaan ”Kuntoutuksen tuloksellisuuden seurannan” -käyttöliittymän avulla.

Uutta sydäntuntoutuskurssin mittareissa

Rasitus-EKG

- Rasitus-EKG tehdään niille asiakkaille,
 - joiden terveydentila vaatii mittauksen tekemisen kurssille osallistumisen turvallisuuden varmistamiseksi
 - moniammatillisen tiimin erikoislääkäri tai sairaanhoitaja (AMK) / terveydenhoitaja (AMK) ratkaisevat, kenelle mittaus tehdään

Lisätietoa mittareista palvelukuvauksessa

Muuta Kuntoutusrahan hakeminen

- Kun ohjeistat asiakasta kuntoutusrahan hakemisesta sydänkuntoutuskurssille, huomioi seuraava:
 - Suositeltavin aika kuntoutusrahan hakemiseen on kurssin ensimmäisen kuntoutusjakson jälkeen
 - Kelassa kuntoutusrahan ratkaiseminen ja maksaminen toimii jouhevimmmin, kun asiakas hakee kuntoutusrahaa siinä vaiheessa, kun kuntoutuksen ajankohdat ovat selvillä
 - Laadi asiakkaalle osallistumistodistus jokaisesta kuntoutusjaksosta
 - Löydät tarkemmat ohjeet osallistumistodistuksen laatimisesta Kelan verkkosivuilta:
[Yhteistyökumppanit/Kuntoutuspalvelut/Palveluntuottajille/Ohjeita palveluntuottajille/Miten toimin, että kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein?](#)

Kysy lisää sydänkuntoutuskurssin
toteuttamisesta:

kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Kiitos

Elina Kulmanen
Vastaava suunnittelija
Kela, kuntoutuspalvelujen ryhmä
@ElinaKulmanen

Kela|Fpa

